

Nasze skarby: Dziedzictwo kulturowe Regionu Puszczy Białowieskiej - warsztaty 30.01.2015

W ramach ferii zimowych Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Tadeusza Rakowieckiego zorganizowała cykl warsztatów edukacyjnych. Pierwsze, odbyły się 30 stycznia, prowadziła Ewa Moroz-Keczyńska starszy kustosz Muzeum Białowieskiego Parku Narodowego. Tematem zajęć były „Nasze skarby: Dziedzictwo kulturowe Regionu Puszczy Białowieskiej”. Temat ciekawy, ale i trudny, jak dla nastolatków. Ba, nawet dorośli zastanawiają się nieraz nad definicją dziedzictwa.

Wiedza Ewy Moroz-Keczyńskiej, jej serdeczność, uśmiech, komunikatywność oraz sposób formułowania i zadawania pytań szybko oswoiły uczestników warsztatów. Zajęcia rozpoczęte formą wykładową, po chwili stały się dialogiem. Pani Ewa powołała podawacza nagród, nagradzając upominkami prawidłowe odpowiedzi. Na pytanie - co jest skarbem? - udało się zebrać wyczerpujące odpowiedzi: sławni ludzie, kuchnia, muzyka, taniec, zabawa, bajki, zawody, zwyczaje, święta, krajobraz, architektura. Skąd wiemy, że coś jest skarbem? Padały poprawne odpowiedzi: bo jest ważne, cenne dla nas.

Przy wsparciu Ewy Moroz-Keczyńskiej udało się ustalić, że skarbem jest to, co buduje silne poczucie wspólnoty, zintegrowaną społeczność, utrwalone więzi społeczne i międzypokoleniowe, pozytywne wzorce i zachowania społeczne. A na pytanie - co robimy z naszymi skarbami? - też udało się wyłapać odpowiedzi: poznajemy, dokumentujemy, badamy, zachowujemy, zabezpieczamy, promujemy, wzmacniamy i przekazujemy. Niezwykle ciekawie przedstawione zostało zrozumienie definicji tradycji. Dowiedzieliśmy się, że jest to ogół obyczajów, norm, poglądów, zachowań właściwych jakiejś grupie społecznej, przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Tradycją jest też ciągłość tych obyczajów, norm, poglądów lub zachowań.

Pani Ewa Moroz-Keczyńska przykładami określała nasze tradycje: wiedza przyrodnicza, medyczna, rolnicza, muzyka, taniec, opowieści, poezja, sztuka, rzemiosło, a także duchowe doświadczenia przekazywane z pokolenia na pokolenie. Na mapie Polski odnajdowaliśmy Podlasie, wśród regionów graficznych i innych województw. Czym różnimy się od innych regionów? Podlasie to obszar o wzajemnym przenikaniu i oddziaływaniu więcej niż jednej społeczności, wielu kultur. O wielokulturowości świadczą różne wzory, obecność obiektów, które zawierają cechy różnych wpływów kulturowych, współwystępowanie odmiennych tradycji (wschodniej i zachodniej). Elementem edukacyjno-zabawowym były puzzle tradycji, w których należało odnaleźć parę. I wcale nie było to łatwym zadaniem...

Pani Ewa Moroz-Keczyńska opisała specyfikę i piękno Regionu Puszczy Białowieskiej wyjaśniając historyczne podłoże wielokulturowości, omówiła dawniej zamieszkujące tu grupy społeczne: szlachty ruskiej i mazowieckiej, chłopów królewskich i pańszczyźnianych, mieszczaństwa i rzemieślników. Na naszą wielokulturowość składa się fakt, iż zamieszkują tu dzisiaj różne grupy narodowe: Polacy, Białorusini, Litwini, Tatarzy, Rosjanie, Żydzi, Ukraińcy oraz grupy wyznaniowe: katolicy, prawosławni, starowiercy, muzułmanie, inni chrześcijanie. Pani Ewa zwróciła też uwagę na architekturę naszego regionu, materiał budulcowy, konstrukcję ścian, kształty i proporcje dachów, oraz otwory okienne oraz detale architektoniczne. Zastanawialiśmy się o czym ważnym z przeszłości nie możemy zapomnieć i jakie wymiary ma dla nas nasze dziedzictwo. Skąd możemy się dowiedzieć czegoś o naszej tradycji? Z czego wynika nasz stosunek do niej? Jakie magiczne właściwości mają stare przedmioty i gdzie można je znaleźć? Co możemy powiedzieć oglądając takie przedmioty, co one nam powiedzą o naszej historii i wielokulturowości oraz miejscu, z którego pochodzą. Stwierdziliśmy, że ważne są bezpośrednie kontakty, rozmowy, w których poznajemy dialekty i gwary. Ważne są pokazy, nauka czynności i gestów, a szczególnie tańce, śpiew. Wielokulturowość poznajemy za pośrednictwem pisma, obrazu, telewizji, stron internetowych, ale także w rodzinie. Poznajemy ją w społeczności lokalnej, instytucjach religijnych i oświatowych, gdzie realizowana jest również edukacja regionalna, nawet w miejscu pracy. Ku naszej ogromnej radości, pani Ewa wyraźnie podkreśliła rolę naszej Biblioteki i bogactwa zasobu bibliotecznego w zwiększaniu świadomości regionalnej. Wykładowczyni podnosiła ważność przedmiotowych pokazów wytworów materialnych - architektury, narzędzi i przyborów, strojów, oraz niematerialnych - religii, wartości, wierzeń, obrzędów zwyczajów, stosowanych praktyk i wzorców instytucji, modelu rodziny.

Przerywnikiem i wspaniałą zabawą było odrysowanie kształtów ozdobnych narożników umieszczanych na okiennicach podlaskich domów oraz malowanie wzorów fantastycznych haftów ręczników dawniej ręcznie wyszywanych. Warsztaty były ogromną porcją wiedzy bardzo umiejętnie i zrecznie przekazaną. Wielki ukłon i najserdeczniejsze podziękowania Pani Ewie Moroz-Keczyńskiej za realizację warsztatów w tak oryginalnej formie: wiedza, zabawa i książka. Pierwsi uczestnicy, którzy przyszli o godzinie 9.00 do Biblioteki na warsztaty zostali nagrodzeni symbolicznymi nagrodami - nowym planem miasta Hajnówka z widoczną drogą do Biblioteki. Wszystkie drogi prowadzą do Biblioteki!!!

Ala Cys w imieniu zespołu pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego

